

24. sezóna Orchestru BERG

GOODBYE PLANET EARTH

... stvoření a křehkost bytí

pondělí 6. května 2024

19:30

Fakulta humanitních studií UK

Chaya Czernowin – On the Face of the Deep [česká premiéra]

Nina Šenk – T.E.R.R.A II [česká premiéra]

Soňa Vetchá – Zkázy a krásy přírody [světová premiéra]

Lucas Fagin – Goodbye Planet Earth [česká premiéra]

Orchestr BERG

Anna Veverková, Anna Romanovská Fliegerová, Anna Sommerová – housle, Kateřina Lískovcová, Vanda Kubíková – viola, Balázs Adorján, Helena Velická – violoncello, Tomáš Novák – kontrabas, Jana Jarkovská, Janina Hora – flétny, Marta Bílá, Kamila Mořková – hoboj, Tereza Kosková – klarinet, Veronika Coganová – klarinet a basklarinet, Rudolf Krula – fagot a kontrafagot, Petr Sedlák – fagot, Tomáš Bürger, Petra Tyrnerová – horna, Daniel Tarrant, Igor Vasil – trubky, Václav Kalivoda – trombón, Martin Opršál, Tibor Adamský, Oleg Sokolov – bicí nástroje, Pavol Praženica, Jana Vychodilová, Stanislav Gallin – klávesové nástroje, Hana Hrachovinová – harfa, Kirill Jakovlev – elektrická kytara

Peter Vrábel – dirigent

Jan Komárek – light design

Michal Hodan – zvukový design

Koncert se koná ve spolupráci s Fakultou humanitních studií UK.

Skladatelka **Chaya Czernowin** [*1957] pochází z Izraele, kde byla jako teenager členkou progresivní rockové kapely (zpěv, klávesy, autorka písní) a kde začala se studiem skladby. Díky stipendiu DAAD v něm pokračovala v Německu, doktorát získala v USA, následovaly dlouhodobé rezidenční pobyty v Japonsku a v Německu. Její hudba zní po celém světě v podání těch nejvýznamnějších orchestrů, operních scén a ansámbľů specializovaných na současnou hudbu. Od roku 1997 učí na univerzitách, nejprve na jedné ze svých alma mater (University of California, San Diego), pak ve Vídni na Universität der Künste, od roku 2009 je profesorkou skladby na Harvardu. Od roku 1990 vyučuje i na slavných letních kurzech v Darmstadtu, je spoluzakladatelkou dalších dvou skladatelských kurzů v Německu a Izraeli. Byla rezidenční skladatelkou festivalů v Luzernu (Švýcarsko), Salzburku (Rakousko) a v Huddersfieldu (Anglie). Je autorkou čtyř velkých scénických děl, komorní i orchestrální hudby, s elektronikou i bez. Její opery *Prima... ins Innere* [2000] a *Infinite Now* [2017] získaly ocenění inscenace roku od mezinárodní poroty časopisu *Opernwelt*. Od roku 2017 je členkou berlínské Akademie umění, s manželem a skladatelem Stevenem Takasugim žije blízko Bostonu v USA.

www.chayaczernowin.com

Ke čtyřicátým narozeninám si v roce 2017 Ensemble intercontemporain nadělil celovečerní projekt *Genesis* – požádal sedm skladatelů, aby zpracovali biblické téma vzniku světa, den po dni. Dílo **On the Face of the Deep** je odrazem prvního dne stvoření. Chaya Czernowin k jeho vzniku uvádí:

Text Genesis je nádherný, název jsem si vypůjčila přímo z biblického textu:
The earth was without form, and void;
and darkness was on the face of the deep.
[anglický překlad: New King James Bible]

Země byla pustá a prázdná
a nad propastnou tůň byla tma.
[Český ekumenický překlad]

Když čtu tyto řádky, mám pocit, že jde o popis mé hudby! Otázkou hlubokého a temného chaosu a toho, co z něj může vzejít, se zabývám roky. Tady jde o chaos a v kontextu stvoření také o jeho konec. Jde o fenomén, který nikdy nemůžeme vnímat v celé jeho šíři [...] vzbuzuje nejrůznější otázky, nemluvě o dalších obrazech v textu, jako je temnota propasti.
[z rozhovoru Chayi Czernowin s Jérémiem Szpirglasem, 2021]

Premiéru uvedl Ensemble intercontemporain 30. března 2017 v Paříži pod vedením Matthiase Pintschera.

Nina Šenk [*1982] vystudovala skladbu na Ljubljanské hudební akademii [prof. Pavel Mihelčič], v Drážďanech [prof. Lothar Voigtländer] a v Mnichově [prof. Matthias Pintscher]. Mezi lety 2008-2010 byla rezidenční skladatelkou Filharmonického orchestru při Staatstheater v německém Cottbusu. Získala cenu Young Euro Classic Berlin [2004], Cenu Johanna Josepha Fuxe [2021] za operu Canvas nebo ocenění festivalu Výmarské jarní dny současné hudby. Její díla uvedla řada významných mezinárodních festivalů, např. BBC Proms, Salzburger Festspiele nebo Musica viva [Mnichov], orchestrů [Newyorská filharmonie, London Sinfonietta, Royal Concertgebouw Orchestra] i ansámbků specializovaných na současnou hudbu [Ensemble intercontemporain, Ensemble Modern nebo Klangforum Wien]. Od roku 2019 je členkou Slovinské akademie věd a umění, od roku 2020 se podílí na organizaci mezinárodního festivalu pro současnou hudbu New Music Forum Ljubljana.

www.ninasenk.net

Skladba pro ansámb **T.E.R.R.A II** navazuje na kratší komorní kompozici, která vznikla na začátku roku 2019. Tečky mezi písmeny oddělují jednotlivé části – 5 oddílů vychází ze starověkého konceptu pozemských elementů [živlů]: voda, vzduch, země, oheň a pátý element, který má v různých kulturách odlišnou podobu. Mým cílem nebylo imitovat jednotlivé prvky, zaměřila jsem se na to, co mají společného a na jejich vzájemnou rovnováhu, tedy především mezi prvními čtyřmi elementy [části T, E, R, R]. Pátá část [A] se od nich odlišuje materiálem i strukturou, což souvisí s tím, že pojetí pátého prvku se v různých kulturách liší – Aristoteles ho pojmenoval aether / éter [neměnná nebeská materie]. T.E.R.R.A II má křehkou a komplexní strukturu, je v neustálém pohybu a hledá rovnováhu mezi jednotlivými nástroji a elementy. To se vztahuje také k Zemi – složité a křehké rovnováze naší planety bohužel věnujeme nedostatečnou nebo dokonce nulovou pozornost.

Nina Šenk

Soňa Vetchá [*1992] vystudovala na brněnské konzervatoři vedle klavíru také skladbu u Pavla Zemka-Nováka. Ve studiu kompozice pokračovala na Akademii múzických umění v Praze [Ivan Kurz], v doktorandském studiu pod vedením Slavomíra Hořinky a Zdeňka Otčenáška zkoumala vliv sluchových iluzí na kompoziční proces. S tímto tématem a dopadem psychoakustických jevů na proměnlivé subjektivní vnímání posluchače pracuje ve většině svých děl z poslední doby. Získala několik ocenění v soutěži Generace, Ivan Juritz Prize pro doktorandy nebo cenu OSA [Nejúspěšnější autorka vážné hudby do 30 let, 2021]. Nové skladby vytvořila mj. na objednávku festivalů MusicOlomouc 2021 nebo Contempuls 2021. Její hudba pravidelně zní na koncertech skladatelského sdružení Konvergence, jehož je

členkou, i v zahraničí [Slovensko, Švédsko, Belgie, Itálie, USA, Portugalsko, Německo, Rakousku, Hongkong ad.]. Pro Orchestru BERG vytvořila již druhou kompozici.

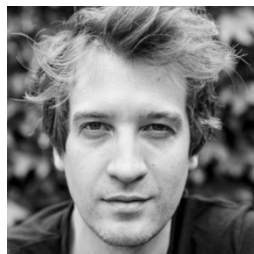
www.sonavetcha.com

Zkázy a krásy přírody

Pokouším se zachytit dvě zcela odlišné tváře přírody. Naše planeta je plná nádherných scenérií a přírodních úkazů, umí být krásná, tichá, magická a dokonce i léčivá. Odjakživa je naším domovem a inspirací a je pro nás i zvířata nepostradatelná. Příroda ale umí život také snadno ničit, mezi jevy, které nemilosrdně pustoší vše kolem, patří obrovské vlny tsunami, masivní lávové exploze sopek, silná zemětřesení či tornáda. Někdy se v čase přirozeně vyvíjí a pracuje naše planeta, avšak za některé katastrofy si můžeme i my sami.

Kompozicí provází nahrávky mluvícího klavíru, na jejichž tvorbě jsem spolupracovala s jeho vynálezcem Peterem Ablingerem. Klavír napojený na specifický mechanismus a počítačový software dokáže na základě frekvenční analýzy hlasu zreprodukovat mluvené slovo, tedy přehrát jeho frekvenční složení. Aby byl efekt co nejlépe vnímatelný, je vhodné číst text a zároveň poslouchat zvuk mluvícího klavíru.

Tuto skladbu věnuji Orchestru BERG.
Soňa Vetchá

Lucas Fagin [*1980] je argentinský skladatel, kytarista a hráč na klávesové nástroje, který střídavě žije v Paříži a Buenos Aires. Pochází z neklasického hudebního světa, v roce 2003 přesídlil z Buenos Aires do Paříže, kde vystudoval na konzervatoři skladbu. Zvuk pro něj představuje tvárný materiál – rád kombinuje hudební nástroje nebo syntezátory se zvuky obyčejných předmětů, a tak vytváří nové abstraktní zvukové světy. Často využívá prvky pocházející z oblasti rocku i jazzové improvizace. Názvy jeho skladeb prozrazují neobyčejný zájem o vesmír – Cometas, Galaxia Espiral [prostorové kompozice, obě 2005], Entre Mundos [Mezi světy – pro orchestr, 2006], Space Junk [prostorová kompozice, 2015] ad. Vytvořil nové skladby na objednávku Ensemble intercontemporain, Radio France, Teatro Colón, festivalů jako Ars Musica, Présences a dalších. Získal řadu cen ze skladatelských soutěží [mj. UNESCO International Rostrum 2010] i prestižní tvůrčí rezidenci Francouzské akademie [Casa de Velázquez v Madridu, 2016–2017]. V roce 2009 se stal jedním ze zakladatelů Babelscores, online nakladatelství současné hudby. V současnosti je rezidenčním umělcem Nadace Singer-Polignac v Paříži.

www.babelscores.com/LucasFagin

Goodbye Planet Earth [2020] jsem psal v Buenos Aires v době dlouhého a přísného lockdownu. Opravdu jsem tím trpěl – dlouhé hodiny, které při skládání trávím o samotě, potřebuji kompenzovat setkáváním s ostatními, nabíjí mě to. To nešlo, a tak i práce na skladbě mi dala mnohem víc zabrat. Měl jsem pocit, že se snažím vymalovat pokoj v budově, která se hroustí. Komponování se nakonec stalo únikem, možností dostat se do jiných dimenzí, právě k tomu odkazuje název mé poněkud „hypnotické“ skladby. Inspirací mi byl také obraz Victora Vasarelyho Zsinor [1974] – představuje světelný tunel, který se dá chápat jako úniková cesta.
Lucas Fagin

Skladbu objednal a 18. března 2021 v premiéře uvedl Ensemble intercontemporain pod vedením Matthiase Pintschera.

Peter Vrábek je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestru BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhu o kvalitu a šíření české hudby.

Orchestr BERG je špičkové české těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Je průkopníkem uvádění současné hudby mimo tradiční sály – od roku 2005 vystoupil v celé řadě industriálních objektů i v rozestavěné stanici pražského metra. Jednou z nejvýznamnějších aktivit orchestru je podpora českých skladatelů především mladé generace. Za dobu své existence objednal a ve světové premiéře uvedl více než dvě stovky nových děl. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heina Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchestr BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje s nejvýznamnějšími českými kulturními organizacemi, mezi nimiž jsou například Centrum současného umění DOX, Divadlo Archa, Národní divadlo, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se také edukativním aktivitám pro všechny věkové kategorie. Za projekt Hudba k siréně získal prestižní cenu Prix Italia 2021.

www.berg.cz

SRDEČNĚ ZVEME NA DALŠÍ AKCI LETOŠNÍ SEZÓNY!

ZVUKOPROSTOR / SNY GENERACE Y ... ponořit se do zvuku generace Y

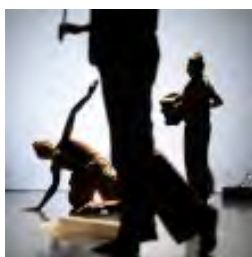
pondělí 10. června 2024 ve 20:00, Gabriel Loci

Pavel Šabacký – The Abyss [světová premiéra]
Sofia Avramidou – Metallages [česká premiéra]
Bára Gísladóttir – Animals of your Pasture [česká premiéra]

Orchestr BERG & Peter Vrábel – dirigent

Hudba skladatelů generace Y, tedy dnešních třicátníků. Polovinu večera věnujeme prostorové kompozici Pavla Šabackého pro sedm klarinetistů, druhou dílu Bary Gísladóttir z Islandu. To vše harmonicky doplňuje krátká skladba Sofie Avramidou z Řecka. Jak zní svět této generace?

NAPOSLEDY V JARNÍ SEZÓNĚ!

STÁLE STEJNÝ PŘÍBĚH pátek 17. května 2024 v 18:00 | divadlo PONEC

... inuitská legenda zvukem a pohybem
... představení pro dospělé i děti od 6 let
... staňte se spolutvárci zvukových efektů

Čím je nejlepší na světě být? Obyčejnou trávou nebo krásnou bylinou? Myší nebo ptákem? A co člověkem? Představení o touze žít a přežít inspirované dávnou inuitskou legendou. Stále se opakující koloběh života, nová vyprávění starých příběhů i další život hudebních nástrojů, rekvizit a nejrůznějších kouzelných předmětů, pro které jsme se ponořili do našeho skladu. Ať žije recyklace!

Jana Vöröšová – hudba, Mirka Eliášová – choreografie
Pavel Havrda – light design & video, Renata Weidlichová – kostýmy
účinkují: Jana Kubánková, Jazmína Piktová, Jana Vöröšová, Radek Doležal, Radim Klásek

Společné představení Orchestru BERG, Eli a kol. a divadla PONEC není součástí abonentní sezóny BERG 2024, je ale možné na ně využít poukázky.

A NĚCO NAVÍC!

**Chcete s námi být intenzivněji?
Nebo nám prostě jen dát dárek?
Staňte se členy KLUBERGu!**

Získáte báječný pocit, že přispíváte ke vzniku nových skladeb! Díky Vám se Orchester BERG stane také o něco méně závislý na veřejných zdrojích. A navíc Vás pozveme například na letní klubové akce, kde se potkáte se skladateli i hudebníky!

Roční členství vyjde na 1 476 Kč, pro dva je to 2 808 Kč. Nebo nám můžete každý měsíc posílat 123 Kč / 234 Kč.

ZAJÍMAVOST

Víte, že i kdybychom vyprodali sál jen vstupenkami za plnou cenu, činí příspěvek z grantů a dotací na každou z nich obvykle 700-900 Kč?

přípitek členům KLUBERG – Eva Kesslová [Orchester BERG], choreograf Jiří Kylián a paní Soňa Červená

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGu!

**Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?
Zajímá Vás, co se v BERGu chystá, a chcete u toho být jako první?
PŘIDEJTE SE!**

Patronkou KLUBERGu je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.
Měsíční členský příspěvek: 123 Kč [jednotlivec] / 234 Kč [ve dvou]

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

Více informací: www.kluberg.cz

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTERÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: Věra Babišová, Martina Bahbouhová, Radvan Bahbouh, Jarmila a Pavel Baudišovi, †Soňa Červená, Jan a Zora Činčerovi, Petr Doležal, Světlana Jägerová, Ondřej Jäger, JNV, Jakub Koutník, Tibor Lopušán, PGK, Vlasta Plocková, Helena a Martin Vágnerovi, Veronika a Libor Winklerovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Blanka a Jaroslav Altovi, Martina a Radvan Bahbouhovi, Šimon Caban, †Soňa Červená, Nevelína Dodovová, Václav Eis, Petr Foltánek [ve dvou], Anna a Petr Hejlovi, Ladislav Jack Janků, Pavel Keller, Drahoslava Krnáčová, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček [ve dvou], Rudolf Leška [ve dvou], Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jana Maříková, Alena Miltová, Mahulena Nešlehová, Věra Nettlová, Jáchym Novotný, Lucie Pavelková, Iva Riley, Zuzana a Jan Rousovi, Kristián Suda, Kateřina Svatoňová, Tomáš Svatoň, Šárka Svobodová, Danilo Tuzar, Vladislava a Martin Valchářovi, Jan Vít, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Ondřej Holas, Pavel

Hons, Veronika Jaklová, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Petr Kubík, Maja Madárová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Barbora Šlosárková, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Šimon Urban, Michaela Volfová a David Záborský...

PODPORA SEZÓNY 2024

Ministerstvo kultury ČR, Hlavní město Praha, Evropská unie prostřednictvím programu Creative Europe, Praha 1, Praha 7, Partnerství OSA, BENU – síť lékáren

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Classic Praha, KlasikaPlus, Český rozhlas, HISvoice

texty: Eva Kesslová

fotografie: Astrid Ackermann [Czernowin], Ciril Jazbec [Šenk], Karel Šuster [Vrábel, Stále stejný příběh], Pavel Hejný [BERG]